

fantázia

horor
fantasy
sci-fi

2018

TIE NAJLEPŠIE
FANTASTICKÉ POVIEDKY 2018

Fantázia 2018

Antológia fantastických poviedok

Finálové a ďalšie vybrané poviedky z literárnej súťaže
Martinus Cena Fantázie 2018

Súťaž organizuje Občianske združenie Fantázia
Generálny partner: Martinus

Partneri: ESET, Artis Omnis, Incheba

Mediálni partneri:
POPkast, Magazín o knihách,
Knižná revue, Radio_FM, Multiverzum

Ceny venovali:
Eset, Martinus, Publico, Incheba, vyd. Artis Omnis,
iHRYsko.sk, Blackfire Games, Nekonečno.sk, SlavCon

Fantázia 2018

Antológia fantastických poviedok

Zostavili: Ivan Alákša, Lucia Lackovičová

Jazyková úprava: Lucia Lenická

Copyright © Fantázia media

Publisher © Fantázia media, s. r. o., 2018

Cover © Martin Šugy Sugar, 2018

Všetky práva vyhradené

Print:

ISBN 978-80-89823-10-9

PDF:

ISBN 978-80-89823-11-6

EPUB:

ISBN 978-80-89823-12-3

MOBI:

ISBN 978-80-89823-13-0

IVAN ALAKŠA

Fantastika je budúcnosť slovenskej literatúry (a budúcnosť je temná)

Na vyhlasovaní finalistov šestnásteho ročníka našej súťaže jeden z päťice našich tohtoročných porotcov, Pavol Rankov poznamenal, že sa mu zdá, že fantastika je budúcnosťou slovenskej literatúry. A z celkového vyznenia súťažiacich textov sa žiada dodať, že tá budúcnosť vyzerá byť riadne temná a pesimistická. Keď si prechádzam poviedky, ktoré sa dostali do tohto zborníka, až by som povedal, že našim deťom nebude čo závidieť. Ak sa, samozrejme, vízie našich autorov naplnia.

Že netreba strašiť? Dodnes mám v pamäti finálovú poviedku z ročníka 2013 s názvom *Zabiť za kus plastu* autorky Janky Javoroky. Spomeniem si na ňu vždy, keď vidím videá s plastovým odpadom v moriach a správy o mikroplastoch v potravinovom reťazci a už aj reálne v našom tráviacom trakte. A ako mám spávať, keď si prečítam tohtoročné poviedky ako *Sprievodca*, *Nekonečne veľakrát*, *Medená je smrť*, *Keď anjeli padajú na zem*, či *Pod tlakom*? Ešteže tá posledne menovaná má peknú steampunkovú záverečnú víziu, ktorá tomu celému dodáva nádych ako z filmov Karla Zemana.

Ak sa pozriem na tohtoročné poviedky, zaujímavým faktom bolo, že slovenskí autori fantastiky našli záľubu vo výstavbe príbehu formou detektívneho vyšetrovania. Prípadne podobného analytického odkrývania faktov. Kedysi dávno sme sa tešili každej jednej poviedke, ktorá sa odohrávala v našom prostredí, na Slovensku, či v reáliách Slovensku podobných. Dnes by sa z 23 poviedok v knihe dalo do tunajších reálií zaradiť dobrých 15 kús-

kov. To nás teší, píšete o tom, čo poznáte a v takom prípade je poviedka uveriteľnejšia. A čo sa týka žánrov, je to asi prvý ročník, keď sa najviac urodilo sci-fi poviedok (54 textov), teda zaradených do žánrovej súťaže spoločnosti ESET. Druhý v poradí bol horor s 38 poviedkami pre vydavateľstvo Artis Omnis a ich Cenu Béla. A na počudovanie najmenej ste poslali fantasy poviedok, iba 37. Tentoraz mi to bolo aj trochu ľúto, takých „echtovných“ dobre napísaných fantasy by som prijal viac.

Tento ročník Martinus Ceny Fantázie, zdá sa, prináša novú obmenu autorov. Alebo skôr by som povedal, že sa završuje proces obmeny posledných dvoch-troch rokov. Pravdepodobne je to aj vďaka spolupráci s Martinusom. Ako „pamätníkoví“ sa mi zdá, že je to asi tretia vlna, či generácia slovenských autorov fantastiky v našej súťaži. Tá prvá, to bola skupina z doby Ceny Gustáva Reussa a pôvodného časopisu Fantázia. V druhej generácii prišli autori z internetových stránok ako scifi.sk, z conových workshopov a z okolia fandomovských vydavateľstiev Artis Omnis a Hydra. A dnes tu máme mainstreamových fanúšikov fantastiky, takých, ktorí si k fantastike len tak odskočili (a zamútili tu vodu, ako Martin Petro), či úplných nováčikov, o ktorých však ešte určite budeme počuť. Mimochodom – v tejto súvislosti som rád, že tu máme aj starých harcovníkov, ktorí ukazujú, že nepatria do starého železa – taký Ferdinand Žernovič publikoval v antológiách slovenskej fantastiky v dobách, keď ešte aj ja som som sa iba pretekal na oranžovej tatrovke po ulici a to sa tu hrdím označením „pamätník.“

Z tohtoročných finalistov najmenej skúseností so súťažou má Ján Babarík, ktorý sa zúčastnil iba raz, v roku 2010. Simona Sádecká súťažila v rokoch 2016 a 2017 a do tretice si vybojovala finále, Tomáš Hrábek mal svoju výbornú aktuálnu poviedku vybranú do zborníka v minulom roku pomimo finalistov, Jana Tabačková v minulom roku získala Cenu Bibliotéky a najúspešnejší doposiaľ je Martin Petro – v minulých rokoch dve účasti v súťaži, dve druhé miesta a cena poroty v roku 2017.

Tohtoročnú porotu, v ktorej boli: Soňa Borušovičová, Samo Trnka, Pavol Rankov, Erik Fazekaš a Juraj Búry určite potešil menší počet prijatých poviedok. Poslali ste ich do súťaže 120, pred rokom to bolo 178 a už sme mali aj ročník, keď ich bolo 223. Vyhovovalo to aj nášmu porotcovi z ľudu. Kým obyčajne to býval porotca, ktorý o všetkých prečítaných poviedkach písal krátke posudky na blogu, tento rok sa slova ujal Juraj Búry. A skutočne „slova“, pretože je z partie vlogerov na kanáli POPkast a teda svoje posudky „vlogoval“ vo videách. Bral to skutočne poctivo, vlogy mali svoje scenáre, strih a stíhal to tak-tak...

Pre nováčikov súťaže treba doplniť, že prvé kolo súťaže prebieha anonymne – päťica porotcov číta poviedky bez toho, aby vedeli, kto ich napísal a prideliuje každej body od 0 do 10. Z tohto hodnotenia vzíde poradie prvého kola (a aj víťaz ceny poroty). A toto hodnotenie je dnes už verejné – kompletnú tabuľku s bodovaním každého jedného porotcu v prvom kole nájdete na konci tejto knihy. Tento rok bez mien autorov, aby sme vyhovelí aj GDPR, na ktoré sme neboli v čase vyhlasovania tohto ročníka ešte pripravení.

Ak hovoríme o prvom kole, musí existovať aj nejaké ďalšie. A to prešlo v tomto roku najväčšou zmenou. Päť finálových poviedok bolo v októbri zverejnených na portáli Blog.martinus.sk. Autori vystúpili z anonymity a boli vydaní napospas čitateľskému vkusu verejnosti (a možno aj svojim marketingovým schopnostiam). Fantastika je (aj) populárna literatúra a to znamená, že závisí aj od záujmu čitateľov a mena autora. Nie, nežiada sa, aby bol každý v sebareprezentácii ako Mark E. Pocha, ale taká kombinácia Červenáka a Kariku by stačila. Druhé kolo Martinus Ceny Fantázie je mimoriadna vec aj v porovnaní s inými literárnymi súťažami naokolo. Veď uznajte – tohto roku si finálové poviedky prečítalo až 1 492 čitateľov, čím sa prekonal náš rekord pred dvoch rokov (1 077). A o víťazstve nakoniec rozhodol až finiš v posledných dňoch hlasovania. Víťazná poviedka vyhrala o 64 hlasov. Tento rok po prvýkrát odmeňujeme finančnou výhrou všetkých piatich finalistov súťaže a navýšili sme zároveň

všetky výhry. Je to nielen vďaka partnerom súťaže , ale aj 2% z daní, ktoré ste nášmu občianskemu združeniu darovali možno aj vy. Vďaka aj za to.

V tomto ročníku Martinus Ceny Fantázie sa pri debate s porotcami objavil ešte jeden zaujímavý pojem. Zaznelo slovné spojenie gastropunk ako narážka na to, že medzi tými dobrými poviedkami sa objavilo pár takých, ktoré sa točili okolo jedla a varenia. Niektoré z nich sa dostali aj do tejto knihy. Je teda na mieste popriať vám, čitateľom Fantázie 2018, nech vám slovenská fantastika a hlavne táto kniha chutí.

Martinus Cenu Fantázie a Fantasy Award vrátane všetkých pridružených aktivít pre vás organizujú: Lucia Lackovičová a Ivan Alakša za Občianske združenie Fantázia.

MARTINUS CENA FANTÁZIE 2018:

1. miesto:

Martin Petro: Perpetuum immobile
(Cena Fantázie a 300 €)

2. miesto:

Ján Babarík: Statočný chlapík
(200 €)

3. miesto:

Tomáš Hrábek: Peklo na tanieri
(100 €)

4. miesto:

Jana Tabačková: V tuneli
(50 €)

5. miesto:

Simona Sádecká : Škára
(50 €)

Cena poroty:

Ján Babarík: Statočný chlapík

Cena spoločnosti ESET pre najlepšiu sci-fi poviedku 2018:

Ferdinand Žernovič: Sprievodca

Cena Bibliotéky 2018:

Ján Babarík: Statočný chlapík

Cena Béla 2018:

Ján Babarík: Statočný chlapík

Cena OZ Fantázia pre najlepšiu fantasy poviedku 2018:

Peter Bartoněk: Liga za pokoj v rodine

Výsledky boli vyhlásené na 26. medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka dňa 10. 11. 2018 v Bratislave.

FERDINAND ŽERNOVIČ

Sprievodca

PROLÓG

(nepríliš vzdialená budúcnosť)

Zvuky sa ozývali sprava. Spoza bloku budov s príšerne zaprášenými, nepriehľadnými oknami, ktorým nad rímsami najvyšších poschodí vyčnievali malé nepravidelné koruny pokrivených zakrpatených stromov na pokraji života. Korene sa uchytili v hrubej vrstve prachu, naviatej rokmi v prasklinách striech. Bizarné hrčavé kmene niesli šupinaté nezdravé konáre s húževnatými, skôr hnedými ako zelenými listami.

Šramot, neartikulovaný výkrik, dve tlmené rany ako odštipovanie sudov s pivom, o sekundu dva hlasné a ostré výbuchy. Štrnganie kamienkov dopadajúcich na sklo. Krátka dávka a hvízdanie prieraznej munície, nasledované niekoľkými ranami z hlavni veľkého kalibru. Ďalej už iba suché praskanie jednotlivých výstrelů z revolvera.

Ešte klopkali kamienky, dopadajúce na tvrdú dlažbu vzácně neporušených častí chodníka, šušťala omietka, zosýpajúca sa zo zasiahnutých stien, keď sa spoza veľkej hromady odpadkov vynorila postava.

Rozhliadla sa po ulici, krátky pohľad vrhla i na okraje striech lemujúcich budov, potom sa pohla priamo dopredu. Opatrne našľapovala, obchádzala diery, menšie i väčšie kopy sutín, kaluže hnijúcej vody s organickým odpadom. Kývla voľnou rukou dozadu.

Na neuveriteľne špinavú, odpadkami zapratanú a zapáchajúcu ulicu vyšli dve postavy. John Rider si palcom a ukazovákom ľavej ruky stisol nos, aby necítil ten strašný zápach výkalov a hnijúceho odpadu. Závidel ich sprievodcovi, kráčajúcejmu dvadsať metrov pred nimi, ktorý mal na sebe niečo ako ľahké brnenie a celú hlavu schovanú v prilbe s filtračným zariadením. V pravej ruke, hrubej

ako jeho noha, držal veľkú pušku s dvoma tenkými a jednou hrubou hlavňou.

Druhá postava, chlapec, siahajúci otcovi sotva po pás, pevnejšie stisla dva prsty visiace zhora, ktoré vypĺňali celú jeho dľaň. Lavú ruku musel naťahovať až nad svoju strapatú hlavu, potkýnal sa na nerovnom povrchu, možno i preto, že si pravicou tiež držal nos, aby sa chránil pred tým strašným smradom.

„Bojím sa,“ povedal zvláštnym dutým hlasom.

„Ja viem,“ ozvalo sa zhora rovnakým, len hrubším hlasom.

„Kde je mama?“

„Umrela, už sme sa o tom bavili.“

„Čo to znamená? Kedy príde?“

„Nikdy.“

„Ako to nikdy? Predsa mi musí...“

„Nemusí. Keď umrela, už nemusí, pretože sa nevráti.“

Patrik zdvihol detskú hlavu:

„Niekde predsa musí byť. Nemohla sa úplne stratiť ako moje...“

„Možno tam,“ otec namieril vystretou pažou kdesi dopredu.

Došli na koniec ulice. Domy, ktoré ju doteraz lemovali, zmizli. Zostali len kopy odpadkov a stavebných sutín, popretkávané cintľavými kmienkami kríkov s obrovskými pichliacmi namiesto listov. Za nimi pásma bez sutín, bez kríkov, s ako podľa pravítka rovným povrchom. Hladkým, neutrálnym, podivným. Ukončené múrom, rovnako hladkým, akoby z toho istého materiálu ako okolitý terén. Prenikol ich pocit nepatričnosti, fantastiky.

Ich sprievodca sa zastavil, pozorným pohľadom čiernej prilby preskúmal celú scénu, potom im kývol, aby podišli bližšie k nemu. Hlaveň jeho zložitej zbrane mierila dopredu, nepatrne sa chvela.

„Tam,“ ukázal voľnou rukou s vystretým ukazovákom, potom ju skrčil, dľaň obrátil dohora a natiahol dozadu.

John mu do nej vložil lesklú tehličku. Okamžite zmizla v tajnom zákutí brnenia.

„Ďalej nejdem za žiadnu cenu,“ povedal ešte sprievodca, kým zmizol v horách odpadkov opustenej ulice.

Patrik sa za ním díval s obdivom.

„Keď budem veľký, stanem sa tiež sprievodcom,“ povedal zasnene.

„Hm,“ ozval sa otec. „Vieš, prečo má prilbu a brnenie?“

„Na obranu pred...“

„Nie. Chráni si spálenú kožu na polovici tela. Dostal zásah od rebelov.“

„Slobodných?“

„Áno.“

Chvíľu sa obaja dívali na jednoliaty múr bez akýchkoľvek otvorov či výstupkov. Hladký, podivný, priťahujúci i odpudzujúci.

„Čo je to?“ spýtal sa chlapec.

John si dal načas, kým odpovedal:

„Kedysi to bola nádej pre ľudstvo. Tajný výskumný ústav. VÚDČ ho nazývali. Výskumný ústav duše človeka. No ľudia si závideli i to, čo ich malo zachrániť. Nevedeli sa dočkať, neverili, že zachránia všetkých. Tak sa radšej pustili do boja.“

„S kým?“

„Sami so sebou.“

Chlapec chvíľu rozmýšľal, ale zrejme nepochopil, preto sa spýtal:

„Ideme dnu?“

Otec sa smutne pozrel dolu, na vyvrátenú tvár, lemovanú svetlými, zvlhčenými, špinavými a strapatými vlasmi a nešťastným výrazom.

„Ja pôjdem dnu,“ povedal tej detskej tvári, ktorá ešte nerozumela všetkému, čo sa okolo nej dialo.

„Prečo?“

„Pretože umieram.“

„Prečo umieraš?“

„To idem zistiť. Umiera príliš veľa ľudí a ja neviem prečo.“

„A keď to zistíš, neumrieš?“

„Keď to zistím, dám ti vedieť a ty zariadiš, aby už nikto neumrel.“

„Nevrátiš sa, že? Tak ako mama.“

„Nie, ale ostatné možnosti sú horšie.“

Pevne chytil jeho hlavu oboma dľaňami, kvokol si, aby ju mal bližšie. Smutne na neho pozrel, chvíľu mlčal a ešte dodal:

„A pamätaj si, či sa vrátim, alebo nie, budem na teba stále dozerat', dávať pozor a pomáhať ti.“

„Aby som zariadil to, že nikto neumrie?“

„Hej.“

„Ja to dokážem?“

„Hej.“

VÚDČ

(trochu vzdialenejšia budúcnosť)

Pritlačil sa čo najtesnejšie k ošarpanej stene ruín akejsi budovy. Trénoval činnosť, v ktorej mal najväčšie rezervy aj napriek rokom driny – maskovanie. Nová ľahká kombinéza sa prispôsobila pozadiu v priebehu sekundy, ale nekrytým častiam jeho tela trvalo nekonečne dlho, kým sa aspoň za šera podobali škvrnám na špi navej omietke.

Pozorne načúval. Jeho cvičené uši nezaregistrovali žiaden zvuk, ktorý by stál za zmienku.

Po chvíli sa odlepil od múru, ľahkými, pružnými pohybmi kľučkoval v spleti sutín a suchých konárov pichľavých kríkov. Bez hľuku sa dostal k rohu bývalej budovy. Pred oči si sklopil priehľadné tienidlo, aktivoval holografickú projekciu. Pomaly posúval obraz za hranu stavby, prešiel na infravlny. Na zemi pod vrstvou suchej trávy, možno tri metre za rohom, zbadal tepelný tieň. Úzky a dlhý. Siahol do vrecka kombinézy, vybral návnadu a opatrne hodil. Svietila výraznejšie ako hadoš. Tieň sa pohol, až kým nesplynuli v jedno. Návnada zhasla a všetko zmeravelo.

Vykročil pozdĺž mŕtveho tela zmutovanej potvory, keď projekcia blikla, priestor sa na okamih zmenil na prázdnu miestnosť, potom sa objavila postava mladej ženy. Na sebe mala len krátke voľné domáce nohavice, hore nič. Nesklopil oči, pozoroval ju ako záujmový objekt.

„Ahoj!“ povedala priamo. „Potrebujem tvoje služby.“

„V poriadku,“ prikývol. „Kým uzavrieme obchod, budeme trochu cvičiť.“

„Hm. Počula som...“

„Hneď!“ prerušil ju necitlivo. „Dávaj pozor od samého začiatku až do úplného konca.“

Projekcia externého priestoru znova naskočila, obaja sa stali jej súčasťou.

Opäť vykročil za roh, kývol, aby ho nasledovala. Prešli dvadsať metrov. On kráčal opatrne, odhrňal suché steblá trávnatých rastlín, aby sa pri ich pohybe nezlomili a nespôsobili nepatričný hluk. Ona šla v jeho šlapajach, a to doslovne. Stupila jedine tam, kde sa špinavého terénu dotkla už predtým jeho noha. Čvachtol do hnusnej čiernej a lepkavej kaluže. Ona tiež.

„Brr!“ vybafla. „Prečo...“

„Pozor!“

Zastavil, zotrvačnosťou na neho nabehla, nahé a pružné prsia sa mu nalepili na chrbát ako živé nárazníky, nebolo to vôbec nepríjemné. Kútikom oka zachytil pohyb vľavo v hustom kríku. Infravízor identifikoval kratšie úzke telo s troma výbežkami po oboch stranách.

„Lietajúci čert!“ sykol.

Vymrštil sa smerom k nim v tom istom okamihu ako jeho ruka. Zachytil ho tesne pred jej nechráneným bokom. Čert sa do neho zahryzol, jedným cvaknutím mu odťal prst. S mľasknutím ho prehltol.

S odporom hodil potvoru na chodník a pristúpil. Tvrdý okraj terénnej obuvi ho rozpolil ako nič. Potom si však musel sadnúť. Z kombinézy vytiahol plochú škatuľku, ktorú podával žene, stojacej nad ním. Zo zbytku prsta sa valila krv, pokiaľ ho nestisla. Šikovne naliala dezinfekciu, ani pritom necekol. Potom už len nastriekala tekutý obväz, ktorý ranu okamžite zacelil.

„Dobre,“ povedal. „Zatiaľ je to nerozhodne.“

„Toto nezaváži?“ vystrela sa pred ním.

Musel uznať, že zaváži.

„Nie veľmi,“ povedal síce vážne, ale kútiky úst sa mu šklbali.

Pohol sa ďalej, naznačil jej, aby ho tesne nasledovala. Prišli k ďalšiemu rohu. Zastavil, aktivoval holografický projektor.

„Blížia sa traja Slobodní,“ povedal potichu, obrátiac hlavu k nej, aby lepšie počula jeho šepkanie. Alebo z iného dôvodu.

„Čo mám robiť?“

„Nemali by nás zbadať,“ pokračoval vecným tónom.

Pritlačila sa k múru a zmizla.

„Hm.“

Vypol projekciu.

„Mala si povedať, že ovládaš mimikry lepšie ako ja.“

„Ty ma vidíš?“

„Vidím. Používam všetky vlnové dĺžky. Tepelné vyžarovanie v tvojom úspornom mundúre neoklameš.“

Znova sa objavila. Štíhla, nahá, odhodlaná.

„Neskúšal by si ma?“ spýtala sa nevinne.

„Skúšal, ale nie kvôli potvrdeniu, či ťa môžem sprevádzať, len kvôli oboznámeniu s faktami.“

„Aby si vedel, čo odo mňa môžeš čakať?“

„Tak nejako. Teraz predpokladám, že mi povieš, o čo vlastne ide.“

Pokrčila nahými plecami:

„O sprievod a ochranu vo voľnom priestore.“

„Hm. Nevrav... Ale odkiaľ kam?“

Pozrela na neho nevinným pohľadom.

„Odkiaľ? To neviem. A kam? To viem, ale myslím, že ty to vieš tiež.“

„Samozrejme,“ prisvedčil. „Lenže musíš to vysloviť. Inak nemám oprávnenie sprevádzať ťa.“

„VÚDČ. Súradnice nepoznám.“

„Nevadí.“

Nechystala sa ešte odísť, chcela vedieť viac.

„Hovorí sa,“ začala, „že si tam bol.“

Pozrel na ňu prenikavým pohľadom.

„To je dávno,“ odpovedal mäkko. „Odvtedy sa veľa zmenilo.“

„Čo napríklad?“

„Ľudia. Prehľbili sa rozdiely medzi tými vnútri a tými vonku. Nikdy sa nenavštevujú, bojujú proti sebe.“

„Zavedieš ma tam?“

„Som sprievodca. Zavediem. Ale bude to nebezpečné.“

„Ako nebezpečné?“

„Veľmi nebezpečné.“

Nezdalo sa, že by ju informácia prekvapila, preto pokračoval:

„Kde ťa vyzdvihnem?“

„Môžem...“

„Nemôžeš. Nik nemusí vedieť, kam ideme. Prídem po teba.“
„Uzol E 1 4 516.“

•••

Ešte raz skontroloval kombinézu, funkčnosť prístrojov. Pohl pravým ramenom, e-revolver vyskočil z puzdra, obratne ho zachytil a v zlomku sekundy zamieril na imaginárny cieľ.

„Dobre,“ vzdychol si.

Z tajnej priehradky vybral čerstvú batériu, založil do zbrane, vymenil oba zásobníky s prieraznými i výbušnými strelami. Zasunul do puzdra. Otvorenými dlaňami uhladil neexistujúce faldy na bokoch, kým nastúpil do kabíny. Uvoľnil držiak. Výťah sa prepadol. Okamžite nabral rýchlosť, o dve sekundy sa zakymácal, ako prešiel z výhybky na hlavnú vertikálnu koľajnicu. Zavrel oči a počítal.

Potom už len zatiahol za páku ručnej brzdy. Plynule, pomaly, až na doraz. Preťaženie ho tlačilo k podlahe čím ďalej viac, náhle zmizlo, keď kabína zastala. Uvoľnené svaly mu opäť narovnali telo. Otvoril oči, pozrel sa na značky za okienkom.

„Meter,“ usmial sa.

Otvoril dvere, zoskočil na podlahu uzla. Luminiscenčný strop už dávno nevydával žiadne svetlo, nemal ho kto vymeniť a vlastne načo? Už nikto nikam necestoval, dokonca ani v uzavretých tuneloch hlavných podzemných tratí nie.

Sklopil si pred oči priehľadné tienidlo nastavené na infravíziu. V tichom a pustom uzle bolo zaparkovaných množstvo mobilov, väčšinou ešte funkčných, hoci ich nik dlhé roky nepoužíval.

Vložil energetickú kazetu do prvého. Dvere sa odsunuli, vstúpil, usadil sa čo najpohodľnejšie. Rozsvietil sa monitor. Pomaly posúval prstom po zobrazenej sieti tratí, až sa dostal k žiadanému bodu. Ťuknutím potvrdil voľbu. Mobil sa hneď uzavrel a plynule rozbehol po výhybke smerom k hlavnej koľajnici do hustej tmy tunela.

Izolovaný skelet prepúšťal len slabé svišťanie, magnetický van-kuš eliminoval všetky otrasy. Stroj zrýchľoval, sprievodcove vy-cvičené telo sa borilo hlboko do tapaciovania sedačky. Vzduch v kontinentálnom tuneli zredol, rýchlosť stúpala, až dosiahla maximum. Potom prišli chvíle ľahkosti, až nastalo brzdenie. Sedačka sa automaticky obrátila proti smeru jazdy, opäť ho preťaženie bo-lelo. Zastavili v cieľovom uzle.

Vystúpil von, kazetu nechal tam, už ju nebude potrebovať. Uzol vyzeral opustene tak ako ten jeho. Vycítil, že je vzadu naľavo, sedí na lavičke. Pohol sa tým smerom, štít mu prezentoval tepelnú škvŕnu. Ako sa blížil, obraz sa vyjasnil a takmer sa podobal tomu vo dne.

Už bola oblečená v priliehavej kombinéze. Pomyslel si, že to nie je o nič horšie ako predtým.

Pomaly kráčal k nej. Nebol si istý, na akú vzdialenosť ho zaregistruje. Zvykol si chodiť ticho, tak vnútri, ako vonku. Zbadala ho, až keď sa takmer dotýkal lavičky na opačnom konci.

„Ach,“ vstala. Kombinéza bola fajn. „Nevidela som ťa.“

„Viem.“

„Volám sa...“

„Eva.“

„Ale...“

„Pre mňa si Eva. Vždy. Mám svoje dôvody, ver mi.“

„A ja ťa mám volať Adam?“

„Nemusíš.“

Prezerala si ho so záujmom, pokiaľ jej to takmer úplná tma v uzle dovoľovala.

„Prečo ja?“ spýtal sa po chvíli.

„Nie je vás veľa. A ja potrebujem najlepšieho. Pokiaľ to nevieš, si legenda. A hovorí sa, že si jediný...“

„Dobre, poďme,“ nepotreboval to počuť.

Bez okolkov ju chytil za ruku. Trochu sa mykla, ale nestiahla rameno, nesnažila sa vyslobodiť, hoci ten dotyk musel byť pre ňu prinajmenšom zvláštny a nečakaný, určite neobvyklý. Bola to súčasť prípravy na vonkajší otvorený priestor, taký odlišný od toho, na aký bola zvyknutá. Kráčali vedľa seba k východu. Nevedela, že tam je, ale spoľahla sa úplne na sprievodcu. Veď preto s ňou ide.

Prišli k hladkej stene. Zastali, stále ju držal za ruku.

„Patrik Rider s klientkou Susanne Bad,“ povedal nahlas a zreteľne.

„Odznak!“ nevedno odkiaľ vychádzal strojový hlas.

Slabo zasvietil hologram. Potom sa otvoril priechod na šírku dvoch metrov, za ním sa objavila výrazne červeno ožiarená prechodová komora. Vošli dnu. Dvere za nimi sa opäť zatvorili.

„Nasaď si toto,“ podával jej ľahký filtračný prístroj.

„Čo je to?“

„Filter smradu,“ usmial sa a sám si svoj nasadil na koniec nosa, dva jemné kolíčky dovnútra dierok. Zavrtela hlavou. Pokrčil plecami, prístroj zmizol vo vrecku jeho kombinézy.

Otvorila sa vonkajšia brána. Dnu sa nahrnulo ostré biele svetlo, vlhký hustý vzduch, výpary a chuchvalce nepríjemných plynov. Vonku bol deň, intenzívne svetlo, kontrastujúce s tmavým uzlom, ju oslepilo. Zatackala sa, chytila Patrikove rameno i druhou rukou.

„Pomaly dopredu,“ povedal, „musíme prejsť bránou.“

Takmer ju niesol. Vonku sa zviezla na zem, oprela chrbtom o pevnú stenu prechodovej komory. Ťažko dýchala, čelo jej preťala hlboké vrásky, na tvári sa usadila grimasa zdesenia.

„Daj mi to,“ slabučko šepkala.

Nasadil jej filter na konček nosa, pred oči sklopil tienidlo.

„Už je lepšie?“

„Bude,“ kývala hlavou. „Daj mi chvíľku.“

Sadol si vedľa nej. Počkal, až sa upokojí, potom však začal pomaly, monotónnym hlasom k nej hovoriť. Informácie, len dôležité informácie:

„Pohybujeme sa nebezpečným pásmom. Preto je potrebné, aby si ma poslúchala. Ak poviem na zem, ľahneš si v tej istej sekunde na zem, nech by sa dialo čokoľvek. Ak poviem zmizni, zmizneš okamžite. Ak poviem za mňa, postavíš sa za mňa. Pôjdeme najmä po hrebeňoch nízkych kopcov, pretože dolu je plno hmyzu, múch, chrobákov a ďalších, oveľa nebezpečnejších živočíchov. Nebudeme nič jesť, nič piť, jedine v ochrannej zóne, ktorú si vytvoríme pri oddychu.“

Prikyvovala, ale oči stále neotvorila.

„Dobre, rozumiem, nehnem sa od teba ani na meter. Neboj sa, kým sa dostaneme do nebezpečnej zóny, zmizne aj moja nevoľnosť.“

„Hm,“ pokrútil hlavou, hoci ho nevidela. „Sme vonku. Tu všade je nebezpečná zóna. Od prahu brány až po VÚDČ.“

•••

Vpredu, v šedo-žltom, neustále sa meniacom závoji smradľavých, možno dokonca jedovatých výparov, sa objavilo päť postáv.

Zatiaľ len v dialke, neurčitých, a preto akoby menej nebezpečných. Sprievodca ich okamžite zaregistroval, ale nezmenil ani najmenší detail na svojom opatrnom a precízne vypočítanom pohybe. Kľúčkujúc pomedzi stružky hustej hnedej, zapáchajúcej tekutiny a pomedzi malé kaluže s neodhadnutelnou hĺbkou sa blížili k nim. Už pomaly rozoznával ich oblečenie, skôr handry, špinavé, roztrhané, napriek tomu však účelné. Rokmi nadobudli rovnakú farbu ako povrch zeme so všetkou špinou a čiernymi kalužami tekutého odpadu. Každý niesol v ruke veľkú pušku, inak nemali na tele žiadne prístroje ani iné vybavenie.

Stáli bez pohnutia krížom cez cestu, po ktorej musel Patrik so svojou zákazníčkou prejsť. Iná možnosť neexistovala, pretože ulicu lemovala po oboch stranách nepreniknuteľná hradba domov, zvislých, vo výparoch sa strácajúcich stien bez výstupkov a akýchkoľvek otvorov.

Už ich zbadala aj Susanne, kráčajúca so sklonenou hlavou presne v jeho šľapajach.

„Aha!“ zaľahala ho za rukáv, akoby ich mohol nevidieť.

„Postav sa vedľa mňa!“ pošepol dostatočne nahlas a dostatočne dôrazne, aby poslúchla.

Chcela niečo povedať, ale spomenula si na jednoznačné pokyny na začiatku ich púte. Vyšla spoza jeho chrbta, zastala meter od neho po pravej ruke.

Uvítací výbor sa krok za krokom pohol dopredu. On skamenel v stabilnom postoji, vyzývavom, ale priateľskom. Ľavou rukou pomaly nadvihol cíp kombinézy nad opaskom, aby mohli vidieť jeho odznak. Zložitý holografický tvar vyskočil do priestoru. Štyria pešiaci na stranách zastali, stredný, určite veliteľ, urobil ešte dva kroky dopredu.

„Sprievodca!“ zašepkal dostatočne hlasno jeden zo zadných.

Veliteľ to musel počuť, napriek tomu však zdvihol bradu a veľavravne pohol puškou s hrubou hlavňou, ktorú zatiaľ ležérne držal v pravej ruke, pozdĺž boku, šikmo dopredu.

„Sme Slobodní...“ začal preciedzať nahnevane cez zuby.

„Iste,“ pokojne ho prerušil Patrik.

Ktosi vzadu autoritatívne povedal:

„To je Rider! Odchádzame!“

Veliteľ zdvihol pušku. Pohyb sprievodcovho zápästia sa sotva dal sledovať, presne sa zladil s e-revolverom, ktorý mu vyskočil z puzdra v ústrety. Ozvalo sa len slabé aerodynamické plesknutie, zasvišťanie strely, ktorú premenlivé magnetické pole vymrštilo z hlavne presne do zásobníka veliteľovej pušky. Výbuch zničil všetku muníciu a odhodil jeho dvíhajúcu sa zbraň znova dozadu, k telu Slobodného.

Pokiaľ ten neveriaco zísal na svoju ruku, Patrik prehovoril:

„V hlavni máš ešte jeden náboj. Tolko presne vydrží moja elektronická ochrana. Potom ti do hlavy vyprázdním celý zásobník. Chceš to skúsiť?“

„Áno,“ povedal veliteľ srdnato.

Bez mierenia vypálil. Rana bola hlasná, neporovnateľne hlasnejšia ako z e-revolvera. Patrik vedel, kedy vystrelí. V zlomku sekundy sa otočil bokom. Ešte pri pohybe tela dvakrát stisol spúšť. Lebka Slobodného dvakrát vybuchla, najprv vrch, potom zostatok. Telo sa pomaly zosunulo na špinavú zem ako handrový panák bez hlavy. Ostatní pešiaci ako na povel pravou rukou stiahli šatky uviazané okolo čela a brániace padaniu dlhých vlasov do očí. Uklonili sa mierne, len ohnutím krku, potom sa na nich usmiali, otočili sa na päte a pomaly odchádzali.

Patrik s Evou sa chvíľu za nimi dívali.

„Tá elektronická ochrana,“ začala tichým hlasom Susanne, „neexistuje, však nie?“

„Nie. Nepotrebujem ju.“

Naznačil, že musia ísť ďalej. Vôbec sa nestaral o bezvládne telo, na ktorom sa už začal rojiť hmyz, zo všetkých strán k nemu mieri-li dlhé rady najrôznejších živočíchov, aby si uchmatli svoj podiel. Maličké, väčšie, vedel, že čoskoro sa objavia i veľké a také, pred ktorými musia mať i oni rešpekt. Obišiel telo, tesne nasledovaný svojou klientkou.

„Oni rozumejú našej reči?“ povedala jeho chrbtu opatrne prekračujúc bývalého veliteľa skupiny Slobodných.

„Prečo by nemali? Veď sú to ľudia.“

„Myslela som...“

„Všetci zatvorení v bezpečí svojich izolovaných buniek si to myslia. Ale sú to takí istí ľudia ako ty alebo ja.“

„Tak prečo nás chceli zabiť?“ cítila sa trochu previnilo, preto zvýšila hlas, aby jeho agresivitou ospravedlnila svoju nevedomosť.

„Polovica ľudstva sa v poslednom storočí navzájom pozabíjala.“

„Prečo?“

„Aby tá druhá mala kde bývať a čo jesť.“

„Iba kvôli tomu?“ čudovala sa úprimne.

„Iba? Hovoriš iba?“

Mlčala, pozorne vyberala miesto, kde stúpi, pretože si predstavila, ako nekonečné zástupy malých čiernych chrobáčikov s ostrými kľepetami mieria k jej nehybnému telu, ktoré spadlo pri neopatrnom kroku.

„A títo prečo zabíjajú?“ začala opäť, keď si usporiadala myšlienky.

„Slobodní. Tak si hovoria a tak im hovoríme aj my.“

„Čo to znamená?“

„Ekoteroristi.“

Nezdalo sa jej to. Preto sa radšej spýtala:

„Si si istý významom toho slova?“

„Hej.“

„Môžeš mi ho vysvetliť?“

„Hej. Eko ako cieľ, teror ako prostriedok na jeho dosiahnutie a ísť ako prípona.“

Nebola spokojná.

„A čo teda vlastne chcú?“

Chvíľu rozmýšľal alebo možno len sledoval ďalšiu hrozbu, pre ňu neviditeľnú.

„Aby na Zemi bolo tak ako kedysi. Voľná, čistá príroda, v ktorej sa dá žiť, slobodný prístup a pohyb, minimálne zamorenie odpadkami a inými nebezpečnými látkami, nezmutované zvieratá, ktoré sa boja ľudí, jedlé plody rastlín, stromov, pitná voda, čistý vzduch.“

Divila sa:

„To by bolo možné?“

„Bolo,“ odpovedal, „keby zabili väčšinu ľudí.“

„Nezabijú?“

Zastavil a obrátil sa k nej.

„Možno áno,“ povedal, pokyvujúc pri tom vážne hlavou. „Ale kým prídeme do cieľa, nie. A ak je VÚDČ to, v čo dúfam, možno nikdy nie.“

„V čo dúfaš?“

Usmial sa, obrátil a znova pozorne vyberal čo najbezpečnejšiu trasu pochodu k VÚDČ.

•••

Začalo jemne mrholiť. Ovzdušie najprv akoby zhustlo, ťažké výpary nabrali do seba vlhkosť, potom sa už neudržali nad tmavou mazľavou pôdou, padali dolu, stekali po kopčekoch, troskách, hladkých stenách domov. Špinavé rôznofarebné potôčiky sa zlievali do menších kaluží, potom do väčších, strácali sa v trhlínach cesty, v rozbitej dlažbe, stekali do preplnených kanálov, vytekali znova von, rozpúšťali prach a špinu na opustenom povrchu mesta.

„Utáboríme sa na noc,“ povedal Patrik.

„Nemôžeme prespať v niektorom dome?“ spýtala sa Eva, bezúspešne sa snažiac vyhýbať špinavej vode, ktorá teraz tiekla zvrchu aj zospodu.

„Aspoň na chvíľu v bezpečí pred tou otravou a pred potvoramí,“ pokračovala, pretože sa jej zdalo, že nereaguje.

„Chceš to skúsiť?“

„Áno,“ prisvedčila rýchlo.

Pokynul hlavou, ale kútiky úst sa mu šklbali v potláčanom smiechu. Neváhala ani chvíľu, podišla bližšie k hladkej stene najbližšieho domu na pravej strane ulice. Akoby ju niečo odrádzalo, odtláčalo preč. Natiahla ruku, nie až k stene, len celkom blízko...

Nevedela, čo sa stalo, len sa odrazu váľala v najväčšej kaluži, síce nie hlbokkej, ale hnusnej, lepkavej, celú kombinézu mala čierne, flakatú a zapáchajúcu. Rýchlo sa chcela postaviť, ale zistila, že nevládze pohnúť nohami ani pravou rukou.

„Patrik!“ zakričala v úzkosti.

„Prosím, Eva,“ povedal cez stisnuté zuby, aby nezbadala jeho veselosť.

„Pomôž mi, čo sa stalo?“

Metala sa ako ryba na suchu, ale iba čo sa ešte viac ušpinila. Stále sa jej nedarilo postaviť na ochromené nohy.

„Pokoľ, lež chvíľu bez pohybu, prejde to!“

Pristúpil k nej, vtisol jej medzi zuby veľkú kapsulu. Praskla, po ústach sa jej rozlial príjemný, uvoľňujúci pocit, rozšíril sa do celé-

ho tela, potom i do nôh, na chvíľu akoby zaváhal, potom prekonal strpnutie a svaly ju opäť začali poslúchať.

Vyskočila nohy, zaujala útočný postoj. Stále sa usmieval, vôbec neutekal, nemienil sa brániť.

„Ty...!“ zasyčala, spustila ruky a bez toho, aby sa snažila očistiť, pristúpila bližšie k nemu.

„Kde budeme spať?“ spýtala sa nevinne.

„Tam!“ ukázal na blízky kopček, nevysoký, s vrcholom bez zastavby.

„Podme teda!“

Myslela si, že nevyjde, že ju budú bolieť svaly, ale nie. Všetko fungovalo ako predtým. Patrik vyšiel navrch a sledoval, ako opatrne vystupuje za ním.

Keď vyšla, obzrela sa v ešte len začínajúcom šere dolu, na nekončné rady domov, ponorené v špine a odpadkoch.

„Všade sú stavby,“ ukazovala rukou. „Hádam nie sú všetky obývané?“

„Obývané, zapečatené a zabezpečené proti vniknutiu.“

„Koľko tu žije ľudí?“

„Nik nevie. Rovnako ako všade inde na svete, mimo najväčších hlbín v oceánoch a najvyšších vrchov. Ich počet je regulovaný. Prísne a presne. Pokiaľ niekto neumrie, iný sa nenarodí.“

„Ach!“

Odvrátil sa, ten pohľad dobre poznal a nemusel ho zažívať znova a znova, niet čo obdivovať. Zložil z chrbta integrovaný batoh, vybral hlavnú tyčku stanu, preletel terén, odstúpil pár krokov a zapichol ju do zeme. Potom obchádzal dookola a do štyroch rohov v dvojmetrovej vzdialenosti umiestňoval pomocné rohovníky. Nakoniec nasadil na stredovú os energetický disk.

Ocitol sa uprostred opalizujúceho priestoru, v silovom ochrannom poli.

„Pod!“ zakričal.

Eva sa obrátila, vošla do svetielkujúceho obalu. Sken jej prešiel po celom povrchu tela, dezinfikoval, zničil všetky mikroorganizmy.

„To je dobré,“ usmiala sa. „Tu budeme v bezpečí?“

„Nikde nebudeme v bezpečí, pokiaľ sme v otvorenom priestore. Ale drobné živočíchy na nás nemôžu.“

Sadla si na zem, ktorá zrazu nevyzerala až tak odpudivo.

„Čo budeme robiť?“ usmiala sa na neho.

„Spi!“ povedal. Zdvihol ruku, otvorenou dlaňou jej jemne prešiel po tvári, od stredú čela cez ľavé oko a líce až na krk. Odkvácľa takmer okamžite. Napravil jej hlavu, vystrel nohy.

Zapol projektor, z vaku vybral dron a vyhodil ho kolmo do kontaminovaného povetria. Chvíľu počkal, potom zapol sken. Pomaly, zo stredú do všetkých strán i do výšky sa začal vytvárať obraz. Najprv len nejasný ako náčrt, potom detailnejší a ešte detailnejší...

Pozoroval, dedukoval. Po desiatich minútach ho upútal nepatrný pohyb v kvadrante 1-4. Vystrel tým smerom obe ruky, pomaly rozťahol. Obraz sa zväčšil, ale zahmlil, ostrosť kamsi zmizla. No vracala sa, pomaly, rozmazané kontúry nadobúdali svoj skutočný tvar, až sa dali dobre rozlíšiť.

„Hm. Myslel som si,“ zašomral.

Niečo sa tam hýbalo, opatrne, s krytím vo viditeľnom spektre, jeden bod, jeden človek. Po pol hodine sa ďaleko spoza hraníc obrazu vynorili ďalšie štyri body, pohybovali sa za tým prvým. Na chvíľu sa zamyslel, kým z neho mimovoľne vyletelo:

„Takto?“

Vypol sken, odvolal dron a uložil sa na bok. Zaspal v okamihu.

•••

Prebudil sa s pocitom nebezpečenstva. Rýchlo otvoril oči, zorientoval sa, sklopil tienidlo, nastavil priblíženie a zahľadel sa do smeru, odkiaľ večer videl prichádzať človeka.

„Ách!“ vydýchol, pravou rukou zarazil energetický disk čo najhlbšie na stredovú os. Ochrana bubliny na chvíľu zažiarila a vtedy dopadla strela. Výbuch rozmetal odpadky po celom okolí, zem sa zatriasla, ich stan sa rozpadol.

„Vstávaj, odchádzame,“ triasol s Evou.

„Eva! Ideme!“ chytil ju za ruku, mykol, no ešte bola omámená. Prehodil si ju na rameno, nevážila veľa. Utekal napravo, za hrebeň, čím ďalej od stanu, do balistického tieňa.

Ďalší výbuch rozžiaril vrchol kopca, najprv ich dostihlo tepelné žiarenie, potom ho tlaková vlna zhodila na zem i so živým nákladom. Eva sa prebrala. Všade okolo nich padali chrobáky, hmyz a kvapky lepkavej tekutiny.

„Čo...?“

„Bežíme, tam!“

Zapojila mimikry, sotva ju videl v infravízore. Bežal tesne za ňou, nepoľavoval, súril ju, až pokiaľ sa nedostali za blok vysokých domov. Tam jej dovolil sadnúť si a oddýchnuť.

„Slobodní?“ spýtala sa.

Pokrčil plecami, hoci to nemohla vidieť.

„Neviem, dozvieme sa o chvíľu.“

Patrik oddychoval len pár okamihov. Opäť siahol do batohu, vybral dron, niečo na ňom prepínal. Potom zdvihol hlavu, poobzeral sa.

„Zostaň tu,“ povedal.

Prešiel asi päťdesiat metrov na kraj bloku, za ktorým sa ukrývali, dron poslal smerom, ktorým doteraz unikali, aby vytvoril falošnú stopu. Potom sa vrátil k Eve.

„Budem ťa chvíľu niešť.“

Zobral ju opatrne na ruky, pomaly kráčal ďalej od rohu, z ktorého predtým vypustil dron. Opatrne našľapoval, aby nezanechal zbytočné stopy. Po dvoch minútach zastal, pustil ju na zem, tesne k akémusi rozbitému kusu betónu.

„Stoj tvárou ku kameňu!“ prikázal.

Čakal, pokiaľ necítil blízkosť prenasledovateľov. Vtedy sa na ňu pritlačil, ruky opásal okolo jej drieku, dlane na brucho, hlavu sklonil na jej plecía, kolená mierne pokrčil. Zotrval tak dosť dlhú chvíľu, kým sa pomaly vzpriamil, uvoľnil objatie.

„Čo...?“ usmiala sa na neho.

„Stopár,“ povedal vecne. „Na neho tvoje mimikry neplatí. Len moja kombinéza.“

Pozrela zdola na neho, pokiaľ v tme mohla vôbec rozoznať črty jeho tváre.

„Prídu ešte ďalší?“ spýtala sa s nádejou.

„Áno, Slobodní. O chvíľu.“

„A... Znova sa na mňa pritlačíš?“

Usmial sa.

„Na nich tvoje mimikry platí. Nemajú vlnové filtre.“

„Škoda.“

Položil jej prst na ústa. Počkal, pokiaľ prejdú okolo vzdialeného rohu Slobodní, sledoval ich na svojom tienidle až za vzdialené bloky.

„Musíme íst,“ povedal ticho.

„Kam?“

„K nášmu cieľu. Stopára som poslal nesprávnym smerom.“

Pohli sa svižným tempom znova na hrebeň, kde mali stan a po ňom ďalej k VÚDČ.

„Čo robí stopár?“ spýtala sa Eva.

„Nájde človeka. Na požiadanie.“

„Prečo?“

„Pre energiu. Je to platená služba.“

„Kto ho najal? Slobodní?“

Patrik sa na chvíľu zastavil. Oddychovali a on vysvetľoval:

„Myslím, že nie. Dokonca si myslím, že sa dostal medzi nás a nich a je z toho trochu nervózný.“

„Hm. Bude nám stále v päťách? Budeme musieť neustále utekať a kľučkovať pred ním?“

„Bude. Ale zavlečieme ho tam, kde nesmie, a to bude jeho koniec.“

„Aha,“ nerozumela, ale už sa rozbehol, tak nemala čas na nové otázky.

Ďalšie dva dni unikali prenasledovateľom. Sprievodca využíval naučené techniky, kľučkoval, vytváral falošné stopy. Spali málo, často oddychovali, krátko, ale intenzívne. Dbal na to, aby si neprepínala necvičené svaly na nohách. Znášala však pochod veľmi dobre, bez problémov. I jej umenie ovládať mimikry im veľmi pomohlo. Nemusel často používať zbraň, a tak mali väčšiu šancu, že sa nepre-zradia a ťažšie ich objaví i stopárov skener.

Na tretie ráno vystúpili na doteraz najvyšší kopec. Hrebeň bol ho-ly, relatívne čistý, bez tej kopy odpadu, na ktorú boli doteraz zvyk-nutí. Okamžite ako sa vyhupli na obzor, ucítil neďalekú prítomnosť väčšej skupiny ľudí.

„Stoj! Sadni si na zem a nehýb sa!“ povedal smerom k Eve.

Už bola zvyknutá, nepýtala sa a ani jej nerobilo problém sadnúť či ľahnúť si do smradľavého svinstva, ktorým bola pokrytá celá ich doterajšia trasa. Sadla si a čakala. Musela si priznať, že je trochu una-vená a apatická.

Potom jej oči padli dopredu, na oblohu.

„Tam!“ vykrikla a pritlačila sa k zemi, tvár zaborila do tlejúcej trá-vy, nie takej odpornej ako kaluže tam dolu.

Patrik sa usmial.

„Vidím,“ povedal.

„Čo to je?“

Zdvihla hlavu, upokojil ju nevzrušený tón jeho hlasu. Rukou mierila k jasne osvetlenej časti oblaku. Spoza neho vychádzal ostrý lúč slnečnej žiary, pretínal hustý, výparmi nasýtený vzduch a vo veľkom nepravidelnom útvere dopadával na zem, kde vytváral svetelnú, neustále sa meniacu stopu.

„Slnečný lúč sa tomu hovorí. Na väčšine zemského povrchu ho už nemožno vidieť.“

„Prečo?“

„Pre neustále nasýtenie ovzdušia rôznymi parami a plynmi, tiež prachom, malými časticami. Pre neustálu oblačnú pokrývku, šedé, nízko visiace nebo. Ale v skutočnosti je hore, nad hrubou vrstvou špinavých plynov krásna modrá obloha.“

„Už si ju niekedy videl?“

„Ako dieťa.“

„A kde?“

„Tam, pri VÚDČ.“

Pozorne prezeral celé rozsiahle údolie. Vzduch tam bol akýsi priezračnejší, viditeľnosť lepšia, kilometre namiesto metrov. A špiny omnoho menej. Kaluže menšie, čistejšie, svetlohnedé až šedé, nie čierne. Zdalo sa mu, že vidí zelený krík, mohol to však byť zrakový klam a dron nechcel vypúšťať, aby sa neprezradili.

Všimla si to aj jeho spoločníčka.

„Nezdá sa ti, že je tu odrazu akosi viac svetla? Čistejší terén, viac rastlín?“

„Hm. Nevieť ti povedať. Pamätám si cestu, pretože som sprievodca a sprievodca si zapamätá každú trať, smer, ulicu, chodník, pretože je sprievodca. Ale krajinu si nepamätám, pretože som tu bol pred mnohými desaťročiami.“

Chvíľu ešte pozorovali, on sa snažil vštepiť do mozgu všetky detaily údolia, až pokiaľ mohol dovidieť, ona sa sústredila na meniaci sa slnečný lúč, ktorý vytváral nebývalé svetelné úkazy po akejsi radostnejšej, živšej krajine.

Potom zostupovali po miernom svahu, z metra na meter viac podobnom normálnej prírode. Dávali si pozor, aby ich nezbadal

nikto spredu ani zozadu, preto im trvalo celý deň, kým zišli až dolu na rovinu. Krajina bola stále čistejšia, v kalužiach už nachádzali normálnu vodu, suché pichľavé kríky vystriedala tráva, zelený porast, potom zelené kríky jednotlivé, hustejšie, husté. Až nakoniec veľmi husté, nepriestupné.

„Neuveriteľné!“ žasla Eva. „Všetko je také čisté a živé!“

„A nepriestupné,“ dodal Patrik, ale videla na ňom, že je tiež očarený.

Zastavili sa.

„Vieš, čo mi napadlo?“ dotkla sa ho jemne dlaňou.

„No?“ vedel, ale patrilo sa spýtať.

„Tá tráva je ako útočný oddiel. Bojuje proti zamorenej, špinavej a zapáchajúcej chorej krajine. Keď vybojuje kúsok pôdy, nastúpi pešia armáda, zaberie ju a vysadí rastlinami, ktoré ju už udržia v čistom stave. Akoby ju liečili.“

„Romantické,“ komentoval.

„Ale prečo my žijeme v takom hnuse?“

Patrik sa na ňu pozrel. Bolo vidieť, že takto o Zemi rozmýšľa prvýkrát v živote. Dobré, pretože väčšina ľudí sa k tomu vôbec nikdy nedostane. Vysvetlil jej to:

„Nikto z takzvaných civilizovaných ľudí nechodí von, do otvoreného priestoru. Nikdy. Takže im nezáleží na tom, čo tam je. Preto všetko, čo im zavadzia, vyhodia von.“

„Čo?“

„Odpadky, použité veci, stoky jednoducho ústia von. Tam nikomu nevadia. A Zemi ako takej je to predsa jedno. Nezvýši sa jej hmotnosť, nevyvoláva to zemetrasenie či posuv kontinentov.“

„Nezáleží im...?“

„Nie.“

„Ani Slobodným?“

„Slobodným áno, pretože tam žijú.“

„A my im ničíme životné prostredie. Preto sme vo vojne.“

„Sme, ale mňa určitým spôsobom rešpektujú. A ty si so mnou.“

Kráčali pozdĺž zelenej steny kríkov, takmer nepriestupnej. Vedľa seba, mimovoľne ju chytil za ruku, usmiala sa, priala si, aby nikdy nenašli cestu.

„Čo hľadáš?“ spýtala sa po chvíli.

„Vchod.“

„Čo je dnu?“

„Uvidíš. Myslím, že ešte krajšia príroda, ešte zelenšie rastliny.“

„Čo tie kríky?“

„Na ochranu. Aj preto, aby nikto z dialky nevidel, čo je za nimi.“

Koberec kríkov skončil. Ďalej sa otváral voľný priestor, porastený najprv nízkou a suchou, dovnútra vyššou a šťavnatejšou trávou. Zovrel jej malú dlaň vo svojej:

„Počkaj,“ povedal. „Ďalej musíme ísť veľmi opatrne.“

Chvíľu stál na rohu, vystretý, oči zatvorené, voľná ruka mu pomaly stúpala až do výšky hlavy. Skúmal mentálny priestor okolo nich, snažil sa odhadnúť, ako ďaleko sú Slobodní a aké im hrozí nebezpečenstvo. No zachytil niečo iné.

„Rýchlo dovnútra!“

„Prečo?“ spýtala sa, ale musela hneď začať prepletať nohami, pretože ju ťahal za sebou po okraji príchodu v húštine kríkov.

„Zozadu sa blíži stopár. Ten je pre nás väčším nebezpečenstvom. Dlho ho už vodíme za nos a kráti sa mu čas na splnenie úlohy. Navyše nesmie dnu.“

Dostali sa za kríky. Tam narazili na zelenú lúku, porastenú zakrpatenými stromčekmi, zjavne živoriacimi v zničenej pôde.

„Ďalej!“ súrili Patrik.

Skrčení prebiehali od kríka ku kríku, od stromčeka k stromčeku. Využívali mimikry i prirodzené úkryty. Úspešne, zatiaľ nestretli nikoho.

„Blíži sa,“ komentoval sprievodca.

„Ujdeme mu?“

„Tam!“ ukázal rukou pomedzi rastliny k vzdialenému kamennému múru, vysokému možno tri metre. Postupovali opatrnejšie, ale plynule. Nezaregistroval, že by ich niekto zbadal. Odbočil trochu doprava, k veľkej bráne, vyššej ako múr.

„Prichádza,“ povedal Patrik bez toho, aby zastal.

Dostali sa na dohľad brány, zahli za malú skupinku kríkov, hustých, len nepríliš vysokých.

„Na zem!“ kázal.

„Tu?“ pokúsila sa o vtip.

Lahli si na zem, zosilnili krytie.

„Pomôže to? Hovoril si, že stopár...“

„Ja viem, to je v poriadku má nás vidieť, aby bežal smerom k nám.“

O chvíľu sa objavil. Kráčal rýchlo, šinul sa po hustnúcej tráve priamo k bráne Slobodných. V ruke držal zbraň, pripravenú na výstrel. V okamihu vybehli od brány traja strážcovia. Stopár niečo kričal, no oni neváhali, už z diaľky strieľali. Nezastavil, trikrát v behu vypálil, všetci sa bezvládne poskladali na zem. Stopár sa nebezpečne blížil. Vtom zastal, pretože z múru zoskočili šiesti obrancovia, lepšie oblečení a vyzbrojení ako tí traja strážcovia. Útočník dvoch dostal ešte vo vzduchu, ale ostatní dopadli do zelene, odkotúľali sa, vrhli za terénne nerovnosti. Strieľali z veľkých pušiek. Okolo tela votrelca sa iskrilo, jeho silová ochrana sa rozpadávala. S obtiažami odstrelil aj ostatných z jednotky, spadol pritom na jedno koleno. Ešte sa zdvihol, kráčal ďalej, ale zjavne akosi ťažšie. Zozadu sa rýchlo blížili štyria prenasledovatelia. Od brány vybehli ďalší ozbrojenci. Stopár strieľal na obe strany, no nepresne, mykol sa pri každom zásahu, až nakoniec klesol na obe kolená, dvakrát sa ešte pootočil a potom spadol dolu tvárou na zelenú pôdu. Zo všetkých strán sa k nemu zbíhali Slobodní.

Patrik hmatal vedľa seba, uistil sa, že Eva tam je. Chytil ju za ruku a ťahal k bráne pravou stranou ďalej od miesta, odkiaľ vybiehali obrancovia. Vklzli dnu, prebehli okolo živého plota a schovali sa do hustých kríkov za múrom. Čupli si na zem a čakali.

•••

Boli už unavení z neustáleho skrývania sa a prispôsobovania tela okoliu. Eva by sa dávno vzdala, lahla si hoci aj do tých zelených rastlín a spala. Patrik ju však neustále povzbudzoval a udržoval ostražitú. Slobodných bolo čím ďalej viac. Nemali síce žiadne prístroje na videnie na iných vlnových dĺžkach, oblečení boli vo voľných handrách, často len do pol tela, ale poznali veľmi dobre okolie. Obzerali sa za každým šuchotom, kontrolovali všetky kriky, prezerali lúčky akoby niečo či niekoho očakávali. Neboli ozbrojení ani bojovo naladení. Skôr napätí.

Neskoro popoludní konečne Eva podľahla únave. Sadla si do trávy, chrbát oprela o kmeň nízkeho stromu, zaklonila hlavu a... usmiala sa.

„Aha!“ povedala ticho, takmer šeptom, ruku pritom zdvihla do výšky, prst vystrela k oblohe, k zapadajúcemu slnku. Na celom svete už mnoho rokov nebolo miesto, kde by sa dalo pozorovať slnko a tobôž nie pri západe za horizont, keď jeho kotúč sčervenie, napuchne a znežnie. Takmer krvavý, jemný a neškodný lúč svetla prechádzal zelenými listami, menil farby, tancoval po konárikoch a po jej tvári. Patrik rovnako ako ona ešte nikdy také krásne divadlo nemohol pozorovať.

„Vidím,“ povedal, keď si k nej prisadol. „Pekné.“

„Je to krásne, nevedela som, že niečo také existuje.“

„Ak ťa to poteší, ani ja nie.“

„Nevrátim sa,“ povedala odrazu a obrátila tvár k sprievodcovi.

„Čo je na tom prekvapivé?“ nezačudoval sa.

„Ty vieš...?“

„Samozrejme. Zdraví ľudia nechodia do VÚDČ.“

„A myslíš...?“

Pokrčil plecami.

„Neviem. Nepočul som, že by sa tam niekto vyliečil. A nepoznám nikoho, kto by sa odtiaľ vrátil.“

Chytil ju za ruku. Pozrela na neho s obdivom a akosi nežne:

„Ja som len obyčajné dievča z tamtoho sveta,“ mávla rukou smerom, odkiaľ prišli. „A ty si sa stal legendou.“

„Nemal som inú možnosť. Nebolo sa kam vrátiť, keď otec vošiel dnu a viac nevyšiel. Zostal tam a ja vonku.“

„Nechal ťa samého?“

„Vyhladovaného, roztrhaného, na smrť vystrašeného a unaveného. Ale či samého, to neviem.“

„Nie?“

„Povedal, keď odchádzal dnu, povedal mi, že nebudem nikdy sám, že bude vždy so mnou a bude mi vždy pomáhať.“

„A...?“

„Mal pravdu. Stretol som sprievodcu s veľkým S, legendu, ktorý ma učil. Stretol som mnoho ľudí, ktorí boli iní ako tí vnútri, ako tie virtuálne trosky, osamelé uprostred mraveniska prísne oddelených buniek, nekomunikujúce...“

„Ako som bola predtým ja.“

„Nuž hej. A napokon som stretol teba. Ty si posolstvo môjho otca, ty si úloha, ktorú mám splniť.“

„Myslíš, že ma poslal? Odtiaľ?“

„Myslím, že mal pravdu. Ale neurobím rovnakú chybu, akú urobil on.“

„Akú?“

„Išiel dnu sám, nechal ma vonku.“

Pozrela mu priamo do tváre, do očí:

„To ja tam chcem ísť, nie ty.“

„Prečo nie?“

„Tam sa nedá žiť.“

„A čo sa tam dá?“

„Zomrieť.“

„Hm. Veď áno.“

„Myslíš, že umrieť tam je iné ako inde?“

„Myslím.“

Mlčali.

„Poďme!“ povedala odrazu. „Už som si oddýchla.“

Vedel, že teraz už dorazí do cieľa. Už chce, nielen kvôli sebe. Dal jej motiváciu, aby žila. Alebo aby sa o to aspoň pokúsila.

Kráčali bez prestávky, bez oddychu, prikrčili sa, keď to bolo potrebné, zapojili mimikry, hoci to veľmi vysilovalo najmä Evu, zaľahli do porastu, zasa vstali a pokračovali v pochode. Cez zelené lúčky so stále vyššou trávou, cez malé lesíky so stromami, ktoré sa už osmeľovali a začali sa dvíhať vyššie k oblohe, cez jazierko, ktorému dovideli na dno, hoci bolo len pol metra pod hladinou.

Až sa napokon pred nimi objavil múr. Nie kamenný, aký postavili Slobodní na svoju obranu na začiatku údolia. Hladký, neurčitý, podivný múr, zjavne nepatriaci do prírody okolo neho. Akoby tam nemal byť. Ani rastliny sa k nemu nechceli priblížiť, jeho najbližšie okolie bolo také, ako on sám – hladké, neurčité, neosobné.

„Konečne sme tu,“ povedala vysilená, ale šťastná.

Spadla na zem na pokraji síl. Nevládne ležala, dýchala slabučko, sotva žila. Patrik celú dobu rozmýšľal, ako ju presvedčí, že musí ísť dovnútra spolu s ňou. Teraz sa to vyriešilo samé.

Zobral ju na ruky, ľahko akoby nič neniesol. Pomaly kráčal priamo k múru. Potom priamo od múra. Vpredu bol breh, voda,

okolo mäkká voňavá tráva. Položil Evu do nej, vystrel jej nohy a ľahol si k nej. Zavrel oči.

Prebudil sa v obrovskej posteli, bielej, pohodlnej. V miestnosti bolo veľmi málo svetla. Ale tú postavu cítil. A potom, keď opatrne otvoril úzku štrbinku na pravom oku, videl ju ako tieň na pozadí bielej steny.

E-revolver mu vyskočil do dlane. Dve, tri, päť plesknutí, omietka sa sypala, stenu zdobili otvory tesne jeden vedľa druhého. Pochopil, že do tieňa nemá zmysel strieľať.

- To nebude potrebné, ozvalo sa mu v hlave.

- Vidím.

- Nevolal som ťa.

- Kto ma nevolal? Kto si? Hádes?

- Ale nie. Skôr Cháron. Prievozník, to je asi najbližšie vašim predstavám. V skutočnosti som správca.

- Správca čoho?

- Správca duší.

- Duší? Čo je duša?

- Nazvi si to ako chceš. Ale je to informácia.

- Moja? Informácia o mne?

- Nie. Nie tvoja a nie pre teba. Ale aj o tebe.

- Nie moja? Načo som teda pre ňu potrebný? Len ako port?

- Správne. Jednosmerný port. Snímač.

- Prečo?

- Pretože duša ako taká informácie len prijíma a spracúva. Nepotrebuje sa o ne deliť s tebou. Ani by to v tejto fáze nebolo vhodné, bolo by to ovplyvňovanie snímača.

- V tejto fáze?

- Hej.

- Existuje aj iná fáza?

- Hej. Konečná.

- Čo je konečná fáza?

- Jednotná informácia, ktorá už nemôže byť podstatne zmenená vonkajšími podnetmi, všeobecný život.

- Na celej Zemi?

- Ale nie. Všade.

- Vo vesmíre?

- Ale nie. Všade.
 - A tam sa nájdem aj ja?
 - Všetci sa tam nájdu. A až tam, len tam, budú môcť zdieľať všetky informácie. Všeobecný a individuálny život v jednom.
 - Dobre. Možno rozumiem, možno nie. Ale prečo som tu?
 - Prišiel si. Ja som ťa nevolal.
 - Nevolal?
 - Nie. Môžeš odísť.
 - A Eva?
 - Nie.
 - Prečo nie?
 - Tú som si vyžiadal.
- Patrik konečne odložil revolver a posadil sa na posteli.
- Keď mám v duši všetky informácie, môžem sa stretnúť s otcom?
 - Nie. Nemôžeš zmeniť tú minulosť, ktorej budúcnosť poznáš.
 - A ty môžeš?
 - Nič nemôžem. Ja nie som Boh, len správca.
 - Čo je to?
 - Spravujem duše. Niekedy je požiadavka, aby duša na Zemi skončila.
 - Nerozumiem.
 - Duša je večná, ale jej prejav na tomto svete, v tomto časovom úseku nie. Potrebná je inde. A takéto požiadavky ja plním.
 - Máš požiadavku na Evu?
 - Už som povedal.
 - Dá sa s tým niečo robiť?
 - Pokiaľ nespoznáš budúcnosť, vždy môžeš niečo robiť. Bolo obdobie, keď mi ľudia hádzali pod nohy polená. Vytlačili choroby a keď som nejakú nevyliciteľnú vymyslel, aby som presunul dušu, oni mi urobili škrt cez rozpočet novým liekom.
 - A čo potom?
 - Podľa požiadavky. Buď som sa pokúsil opäť a vy ste to už nezvrátili, alebo sa požiadavka zmenila a nechal som to tak.
 - A teraz?
 - Každá choroba mi prinesie dušu. Všetci sú spokojní.
 - Hm. A čo Eva?

- Už musím ísť.
 - Ďakujem za radu. Ďakujem za to, že nepoznám budúcnosť, a preto ju môžem meniť...
- Zmizol.

•••

Opäť ležal na tráve. Pohol sa, obrátil na bok. Bola tam, ležala na tom istom mieste, dýchala rovnako plytko a pomaly, akoby už z nej odchádzala duša.

Už bol rozhodnutý.

Vyskočil, zobral ju na ruky, privinul tesne k sebe a bežal. Rovno oproti múru. A potom rovno od múra.

Nezastavil sa, bežal ďalej.

Stáli tam. Videl nekonečný rad Slobodných, prostých, neozbrojených, so špinavými šatkami, ktoré ešte pred chvíľou držali ich dlhé vlasy nad čelami, v pravých rukách opretých o bok, akoby vzdávali hold. Keď sa lepšie prizrel, uvedomil si, že za tým radom stojí ďalší rad a za ním ďalšie.

Zastavil sa. Ťažko dýchal, ale nepustil ju. Stál vzpriamene.

„Kde je Liečiteľ?“ spýtal sa čo najpevnejším hlasom.

Ktosi z davu kývol, utvorili priechod.

Patrik kráčal so svojim drahocenným nákladom až k zrubu, umne zaradenému do prírody. Prešiel cez bylinkovú záhradku, vošiel dnu do prítmnia, ktoré sa po jeho príchode zmenilo na jasné žlté svetlo. Akoby vyšlo slnko.

Vnútro vyzeralo nezvyčajne priestranné a čisté. Všetko biele, voňali bylinky. Liečiteľ sedel na kresle pri protiláhlej stene, niečo písal na počítači, pred sebou mal prístroje a niekoľko veľkých obrazoviek. Obrátil sa k nim.

„Vítam ťa,“ povedal a usmial sa.

Patrikov cvičený zrak okamžite zaregistroval, že na obrazovkách je jeho Eva. Z rôznych strán, niekde priesvitná, niekde má farebne zvýraznené rôzne časti jej krehkého tela.

„Vyliečiš ju?“ spýtal sa akosi automaticky.

V náručí sa mu niečo pohlo. Keď sklonil zrak, zbadal, ako jej ružovejú líca, hlbšie sa nadýchla, máličko usmiala. Svaly sa jej napli, objala ho okolo krku.

Šaman sa pozeral tak nejako nezaujato, šibalsky.

„Vieš, že tu musíte zostať,“ povedal.

„Pravdaže.“

„Takže si porozumel posolstvu?“

„Možno neskoro, možno v pravý čas.“

„Choď, čakajú ťa! Povedieš ich.“

Odrhol na chvíľu oči od Evy, pozrel na Liečiteľa.

„Prečo ja?“

„Poznáš obe prostredia. Si bystrý, rýchly, rozumný a citlivý.“

„A stopár?“

„On loví, ty skôr zachraňuješ.“

Patrik sa poobzeral. Uvidel pohodlné lôžko. Evu opatrne položil naň, odistil jej zakliesnené ruky za svojím krkom, jednu po druhej pobožkal a položil na plachtu vedľa tela.

„Hneď sa vrátim,“ povedal jej spokojným očiam. „Idem meniť budúcnosť.“

Vyšiel na prah zrubu.

Všetci tam stáli. Na každom kúsku zelenej lúky a ešte ďalej, pod kríkmi a stromami, všade naokolo, až po múr VÚDČ.

Sklonili hlavy, aby dali na vedomie, že mu veria.

O autorovi:

Píše už asi sto rokov s menšími, ale najmä väčšími prestávkami, venovanými práci a zarábaniu na skyvu každodennú.

Sci-fi. Výhradne sci-fi, čo je dané asi jeho technickým vzdelaním na ešte socialistickej SVŠT. To však neznamená, že v jeho dielach nenájdete mystické, mentalistické prvky.

V posledných rokoch (ten Nemeč, snažiaci sa ovládnuť mozog je neúprosny, ale môžu to byť asi štyri), sa jeho písanie „do šuplíku“ zintenzívnilo a ešte viac zameralo na problémy našej krásnej a nepočítateľnej civilizácie. Teda na jej neradosný výhľad do budúcnosti.

Vydané diela si ľahko nájdete na tej vyzdvihovanej i zatracovanej „medzi-sieti“, tie nevydané sa sústreďujú do 5-6 dielnych cyklov CIVILIZÁCIA, TRHLINA V PRIESTORE, PYROTECHNICI 3005, SPRIEVODCA...

Čo ďalej?

Tiež si myslíte, že pokiaľ sa 95% ľudí neprestane zaoberať nezmyslami, počnúc konkurenciou a končiac náboženskými konfliktami, o 50 rokov to môže na Zemi vyzeráť ako v poviedke Sprievodca?

Ferdinand Žernovič

My o poviedke

Poviedka Sprievodca je inteligentne vystavaný príbeh. Prevedie vás z dystopického sveta absolútnej disharmónie ľudí s prírodou k náznakom podstaty harmónie duše v nekonečnom svete. Sprievodca je pútavý sci-fi príbeh s pekne vygradovanou atmosférou, kde viaceré momenty majú až katarzný charakter. Nekomplikované obrazotvorné opisy vytvárajú priestor pre vlastné predstavy a pocity čitateľa. Príbeh je pretkaný vzrušením, nebezpečenstvom, šteklivými momentmi bez prvoplánu, novým pohľadom na podstatu chorôb vo svete a najmä, morálnym posolstvom.

Peter Ohrajter, ESET

MARTIN PITORÁK

Nekonečne veľakrát

Prvý raz som zomrel, keď sa po oblohe rozliali plamene. Spojili sa s tými, ktoré sa plazili po zemi a spolu navždy zhltli takmer všetko živé. Som presvedčený, že odvtedy sme v skutočnosti mŕtvi. Len naše telá si to odmietli priznať a ďalej dýchame a vykašliavame všadeprítomný popol.

„Dáš si?“

Nemalo význam namietat', vôňa mäsa dráždila prázdny žalúdok zvyknutý na korenky. Rýchlo som ponúkaný kúsok vytrhol zo špinavých Julesových prstov.

„Vidíš, že už nie si taký zásadový,“ povedal a vyceril zuby do výrazu, ktorý sa veľmi dávno podobal na úsmev.

Jules bol v minulosti obrovský. Teraz skôr pripomínal vešiak na šaty. Jeho tmavohnedá pokožka splývala s golierom svetra. Strašne smrdel. Spodky sa mu nedotkli vody aspoň pol roka, podľa nakyslastého zápachu, čo sa z nich šírilo, možno aj viac.

„To boli posledné kúsky,“ povedal pokojne.

Zadusil oheň, zhrnul uhlíky na dve kopy, obe nasypal do otlčených hrncov a jeden mi strčil do dlane.

„Tu máš, dnes bude skutočná zima. Cítim to v lakti.“

To bol Jules. Niekedy sentimentálny, inokedy zas schopný bez najmenšieho zaváhania podrezať ti krk.

Zavrel som oči a snažil som sa nemyslieť na môjho malého Patrika.

„Počkajme chvíľu. Bolia ma nohy.“

Jules preletel pohľadom vrcholčky zoschnutých stromov. Všade bolo mŕtvoločné ticho.

„Dobre, ale nie na dlho. Necítim sa tu bezpečne.“

Jules mal pravdu. Sedeli sme na kraji lúky, dobre viditeľní z doliny, v ktorej bolo niekoľko pomaly rozpadávajúcich sa domov. Nepredpokladal som, že tam dole niekto je, stačil by však jeden človek s dobrou puškou a jediným nábojom a bolo by po mne. Zaliezli sme každý do hnedých listov trávy a sledovali domy cez ďalekohľad. Striedali sme sa vždy po piatich minútach, ďalekohľad bol totiž taký doškriabaný, že z pozerania do neho vždy začali slziť oči. Snažil som sa rozpomenúť na to, ako mohol tento kraj vyzeráť predtým, spomienky na svet v minulosti však už dávno vybledli. Zdalo sa, že všetko bolo takéto už celé veky.

Po hodine a pol sa Jules zdvihol.

„Čistý vzduch,“ povedal v oblaku prachu, ktorý rozvíril svojim pohybom.

Domy boli prázdne. Našli sme zopár starých topánok, roztrhané oblečenie a zvyšky dávno vyžratých konzerv. Jules iba pokrútil hlavou.

„Tu nebol nikto už poriadne dávno.“

„Ostaňme ešte chvíľku,“ povedal som v rozpakoch. Nakoniec som bol možno rád, že sme nenašli to, čo sme hľadali. Myslím, že sa blížim k tomu bodu, keď sa zlomím.

Sám som to predtým videl u niektorých ľudí zo skupiny. Najprv začali hovoriť sami so sebou, potom miesto odpovedí bľabotali nezmyselné veci. Nakoniec odmietali vstať a prestali sa starať o všetko okolo nich.

„Sú ako drevo,“ hovorieval Jules.

„Čo tým myslíš?“

„Rovnako ako aj stromy, aj oni vyschli zvnútra.“

S tým sa nedalo nesúhlasiť.

Chvíľu som sledoval ocelovosivú oblohu, na ktorej sa prevažovali tmavočierne mraky.

„Musíme ísť,“ poklepal ma po pleci Jules.

„Máš pravdu. Nesmieme sa prestať hýbať.“

Druhý raz som zomrel, keď som zabil prvého človeka. Držal som v rukách loveckú pušku. Mieril som tak, ako som to robil veľakrát predtým, len teraz to nebol jeleň, ale muž v krátkych čer-

vených nohaviciach, ktorý trieskal na dvere od pivnice. Vždy som bol zvyknutý strieľať presne. Aj teraz, muž sotva stihol vyhodiť ruky nahor, smerom ku krku, z ktorého mu začala strieľať krv. Urobil jeden, dva kroky, podobali sa na kroky opilca, nebol však opitý pivom, ale vlastnou smrťou. Spadol na chrbát a prestal sa hýbať. V sluchách mi bili zvony vlastného srdca.

„Je všetko v poriadku?“ spýtal sa Patrik vystrašene. Jeho modré oči ma pozorne sledovali. Akoby som zrazu, na krátku chvíľu po výstrele, nebol jeho otcom, ale cudzím človekom, nakazeným smrťou.

„Neboj sa, nič sa nám nestane.“

Samozrejme, klamal som.

Za posledné dni sme sa presunuli asi o desať míľ smerom na juhozápad. Podobne by mala postupovať celá naša skupina v snahe objaviť jedlo, strelivo alebo palivo. Hocičo. Presúvame sa takto na juh už viac ako pol roka. Na sever za nami ostala iba zima. A prach.

Jules mlčky ukázal na oblohu. Na sivej oblohe sa plazil tmavý prúžok dymu. Dym stúpал z maličkkej farmy, ku ktorej boli prilepené tri drevené hospodárske stavby. Všetky budovy vyzerali pomerne udržiavané.

„Preskúmame situáciu, potom sa rozhodneme čo a ako.“

Jules iba prikývol.

Plazili sme sa celý čas, až kým sme ju mali na dohľad. Stopy prezradili, že na farme teraz určite býva približne päť ľudí. Niekedy ich muselo byť viac, šľapaje smerujúce na sever, k horám, však boli pokryté dostatočne hrubou vrstvou popola.

„Mohli by sme to zvládnuť,“ povedal Jules a poťažkal svoju pušku. Počkali sme si na noc. Mrazivý vzduch štípал v pľúcach, z oblohy na nás padala voda zmiešaná s prachom, ktorá sa takmer okamžite po dotyku menila na blato.

„Poďme,“ zašepkal Jules.

Postupovali sme pozdĺž domu, pomaly našlapujúc v absolútnej temnote. Jules išiel spredu, ja zozadu. Moje dvere boli zabezpečené závorou. Neostalo mi preto nič iné, než ostať na mieste. Netrvalo dlho a na streche pristála prvá zo zápalných fliaš vyslaných Julesom. To bola jeho špecialita.

„Vyduriť ich ako zajace,“ hovorieval.

Nebola to šetrná metóda, obvykle totiž s domom zhorela aj veľká časť zásob. Šéf, ktorému podobné praktiky pripadali ako nehorázne plytvanie, však bol dostatočne ďaleko. Okrem toho, on nebol ten, kto musel riskovať krk.

Metóda to nebola šetrná, zato ale účinná. Po pár minútach zaškrípala závora na zadných dverách a spolu s dymom vybehli na dvor štyri tmavé postavy.

„Stojte!“ zakričal som.

Samozrejme, rozbehli sa z plných síl, každý na inú stranu. Výstrel do vzduchu zaburácal ako hrom. Dvaja zastali, dvaja pokračovali v behu, len začali kľučkovať. Škoda. Priložil som pušku k plecu. Trochu sa mi triasli ruky, podobne sa triasla aj tmavá silueta, ktorú osvetľovali mihotavé plamene. Zaburácal druhý hrom. Postava sa potkla a prepadla sa dopredu. Druhý bežec zmizol v tme.

„Sakra práca,“ zašomral Jules. Dvaja nehybní zajatci boli vychudnutí na kosť, muž a žena.

„O toho, čo si dostal, sa postaráš sám.“

Prikývol som. Jules si medzitým zobral do parády tých menej šťastných, čo prežili.

„Máte nejaké jedlo? Oblečenie? Nástroje?“

Obaja záporne kývali hlavami. Zbytočne. Jules je živý detektor lži. Bez najmenšieho zaváhania dokáže rozpoznať, keď mu niekto klame. A pri získavaní pravdivých odpovedí mu pomáhal jeho obľúbený nôž s dvanásťcentimetrovou čepeľou. Aj teraz s pomocou svojho oceľového priateľa zistil, že v jednej z hospodárskych stavieb je pivnica, kde sú nejaké konzervy. Určite nie veľa, to by neboli takí vychudnutí.

„Je vás viac?“

„Nie,“ vyjachtala zo seba utrápená žena. Jules spoznal jej zaváhanie ako keď lovecký pes zacíti čerstvú stopu. Jeho oceľový priateľ sa musel ponoriť hlboko do jej vnútra, pretože krik bolo počuť na kilometre ďaleko.

Podľa ženiných slov viedol z domu podzemný tunel, ktorý končil v nejakej diere. Začínať v dome bolo zbytočné, ten praskal v plameňoch.

„Budeme hľadať otvor na dýchanie.“

Nebolo to nič jednoduché. Stále bola tma ako v rohu a okolo domu boli zvyšky vyschnutej trávy. Rúra na dýchanie mohla byť vysoká iba dvadsať centimetrov. Museli sme vyzeráť smiešne, dvaja dospelí na kolenách, rukami poslepiacky šmátrajúc po špinavej zemi. Nakoniec som ho našiel ja. Bolo to vymyslené veľmi šikovne. Určite využili nejakú starú šachtu, pretože tunel bol dlhší ako dvadsať metrov. Ústil pri jednej z hospodárskych stavieb. Rúra na dýchanie bola skrytá za odkvapom. Klakol som si na kolená a dlane ponoril do studenej hliny. Pod jej tenkou vrstvou bola kovová platňa. S námahou som ju dokázal odsunúť. Slabučký plameň zapalovača odhalil drobnú kobku, v ktorej sa chúlil chlapec. Mohol mať tak dvanásť rokov, tmavé vlnité vlasy. Triasol sa od strachu.

Na krátku chvíľu mi zovrelo srdce. Nohy sa mi roztriasli a žalúdok obrátil naruby, až som musel zvracať. Až druhý, dôkladnejší, pohľad ma ubezpečil, že ten chlapec nie je Patrik.

Spolu s Patrikom sme putovali krajinou takmer rok a pol. Museli sme sa vydať na cestu po tom, čo nám došli domáce zástoby a ostať v meste bolo príliš nebezpečné. Ešte skôr nám došli náboje, a tak sme sa museli vyhýbať všetkým väčším cestám a tráviť noci v lesoch za zvuku padajúcich stromov. Vedel som, že to nemôže trvať dlho. Kráčali sme krajinou ako duchovia, našou jedinou starostou bolo vyhnúť sa všetkému živému a najsť dosť potravy. Ani jedno ani druhé sa nám nedarilo.

„Čo budeme robiť, keď niekoho stretneme?“ pýtal sa ma Patrik často.

„Budeme utekať,“ odpovedal som mu vždy. Patrik mal tie najrýchlejšie nohy, aké som kedy videl. Ani tie mu však nakoniec nepomohli. Banda bola príliš dobre organizovaná. A vtedy ešte mali aj psov.

Chytili nás na kraji lesa. Oboch nás hodili tvárou k zemi, až kým sa k nám nepriblížili presne merané kroky kožených číziem. Teraz viem, že to bol šéf bandy. Dva páry rúk ma vytiahli na nohy. Pozeral som šéfovi priamo do tváre. Vyzeral neškodne. Bol dokonca o hlavu menší ako jeho spoločníci. V ruke však držal poloautomatickú zbraň.

„Povedz mi, prečo ťa nemám zabiť.“

Chvíľu mi trvalo, kým som v ubolenej hlave dokázal nájsť odpoveď.

„Som doktor.“

Šéf niekoľko sekúnd rozmýšľal, váhal, no nakoniec naznačil, aby ma pustili.

„Doktor sa vždy hodí.“

Vedúci prešiel ďalej, chceli ma odviesť preč.

„A čo môj syn?“

„Tvoj syn pôjde do skladu.“ Nevedel som presne, čo to znamená, ale tušil som, že je to horšie ako stať sa členom bandy.

„Prosím, nie.“

Šéf sa zastavil, prišiel bližšie, tak blízko, že som cítil jeho dych.

„Zapamätaj si jedno. S nami budeš za mojich podmienok. Ak urobíš to, čo chcem, môžeš žiť. Doktor sa nám hodí. Ale chlapec? To je len ďalší krk, ktorý treba živiť. Chápeš?“

Pochopil som to presne, keď som na vlastné oči uvidel, čo je sklad. Vtedy som zomrel po tretí raz.

S Julesom sme sa rozhodli ostať blízko spáleného domu. Objavená pivnica bola dostatočne bohatá, aby sme z nej odjedli tak, že si to z bandy nikto nevšimne. Nemali sme sa zle. Dokonca aj naši zajatci pochopili, že im z našej strany nič nehrozí, a prestali kričať. Jules každý deň pripravil vatru a prihadzoval do nej tie najviac dymiace veci. Naše čakanie trvalo presne týždeň. Na horizonte sa objavila skupina asi desiatich ľudí. Obaja sme najprv strípili, potom však niekto z bandy zamával modrou zástavou, vyrobenou z rozpadnutých montérok. To bolo naše znamenie.

„Čo sa stalo?“

Šéf neodpovedal, len pokrčil plecami. Z tých desiatich ľudí sme poznali sotva troch, takže to Jules radšej nerozoberal.

„Podarilo sa vám niečo?“

„Traja zajatci. Dvaja dospelí, jedno dieťa.“

Šéfovi sa rozjasnila tvár.

„Výborne.“ Potom sa mu však vrátila do pôvodnej podoby.

„Iba traja?“

„Boli s nimi dvaja ďalší. Jeden ušiel. Musel už stuhnúť niekde v lese. Je tu poriadna zima. Druhého spracoval tuná doktorko.“

Videl som, ako si šéf premeral zhorené ruiny domu, prevažoval pritom na jazyku slová, nakoniec však nič nepovedal. To bolo zvláštne, normálne by Julesovi vynadal.

„Okrem toho sme objavili sklad s potravinami. Nejaké sušené ovocie, zopár sladkostí.“

„Mäsové konzervy? Fazuľa?“

Jules zvesil hlavu.

„Žiadne.“

Šéf sa neprítomne zahľadil do diaľky.

„Myslel som, že tu bude teplejšie.“

Jules súhlasne prikývol hlavou.

„Prived' nám tú ženu. Chcel by som sa s ňou porozprávať.“

Večer zapálili vatru, šéf mal ešte nejaké zásoby pálenky, a tak chlapi z bandy hulákali a tancovali. Jeden z chlapov sa ku mne naklonil a strčil mi misku pred tvár.

„Daj si.“

„Nechaj ho,“ odstrčil ho Jules nabok.

„Doktor je vegetarián.“

Sadol si vedľa mňa a nahlas si vzdychol.

„Neviem, ako dlho to ešte vydržím.“

V hlase mu znelo škripanie ozubeného kolesa, do ktorého sa dostal piesok.

„Budeme musieť ísť ďalej,“ povedal som a na jazyk som vložil kúsok sušenej slivky. Bola nádherne sladká, niečo podobne chutné som nemal už mesiace.

„Už dochádzajú miesta, kam ešte viem zájsť.“

Chcel som mu na to niečo povedať, ale došli mi slová. A tak som ho len ticho pozoroval, ako prežúva.

„Ani tie šváby neprežili,“ povedal pre seba smutne.

Nakoniec sa zdvihol a položil mi svoju mohutnú dľaň na plece.

„Chod' sa o nich postarať.“

Doniesol som k zajatcom vedro vody z potoka. Žena ležala v bezvedomí. Už nestačilo ošetriť rany od Julesovho oceleového priateľa, teraz už krvácala aj z ďalších otvorov.

Studená voda ju však prebrala. Jej prvý pohľad smeroval k malému chlapcovi, ktorý ležal vedľa. Poznal som ten výraz. Strach zmiešaný s nádejou, že sa život ešte neskončil.

„Nepodarí sa vám to. A aj keby ste ho zvládli oslobodiť, nie je kam utiecť.“

Aj ja som si robil nádeje. Hovoril som si, kým je Patrik v sklade, pripravený spolu s ostatnými, je stále možnosť. Nevadilo, že tam bolo vlhko a chladno a postupne sa mu telo pokrývalo hnisavými ranami. Aspoň stále žil.

Hľadal som spôsoby. Pozoroval som, ako ich berú jedného po druhom, odvádzajú do lesíka a vracajú sa na prípravu hostiny. Vždy som si namýšľal, že kým na neho príde rad, niečo sa stane. Ocenia moje služby alebo stráž zaspí a budeme môcť spolu utiecť. Sníval som, že niekto zabije šéfa a banda sa rozpadne. Niekedy sa mi podarilo dostať k oknu a uvidieť tmavé siluety naskladané v malej pivnici. Dúfal som, že budem počuť jeho hlas. Jediné, čo však bolo počuť, bolo iba neľudské stenanie, po chvíli pripomínajúce vrzganie dverí.

„Zabudnite naňho. Akoby sa ani nikdy nenarodil.“

Samozrejme, raz prišiel ten deň, keď odviekli aj Patrika. Pri sledovaní tej večernej hostiny som umrel po štvrtý raz.

Šéf rozhodol, že na tomto mieste ostaneme, kým nám nedôjdu zásoby čerstvého mäsa. Dokonca vyslal hliadky, aby prečesali les a našli mŕtve telo toho, ktorému sa podarilo utiecť. Bezvýsledne, musel skončiť niekde v blate medzi mŕtvymi stromami. Mraky zhustli, sotva bolo rozoznať deň od noci.

Jeden večer ma šéf pritiahol k sebe. Vo svetle plameňov bolo zreteľné, ako za posledné mesiace ostarol. Aj bez zrkadla viem, že som na tom podobne.

Šéfov dotyk mi bol fyzicky odporný, napriek tomu som zvládol netriať sa, keď mi položil ruku na plece.

„Pozri, musíme sa pohnúť. Nerátal som s tým, že aj tu to bude také zlé.“

Odmĺčal sa, aby prehltol sliny.

„Musíme ísť naľahko. A rýchlo. Muž aj žena nám môžu byť užitoční. Ten chlapec bude len zdržovať.“

Vtedy mi začalo byť jasné, čo odo mňa bude chcieť.

„Nedôverujem tým novým. Presvedčil som ich, že na juhu bude lepšie. Dokedy majú čo jesť a budeme mať pravidelné hostiny, nebudú robiť problémy. Potrebujem ťa.“

Zajatcov zobudili moje kroky. Muž ma sledoval bez slova, vedel, že on bude na rade ako posledný. Keď žena zbadala, ako idem k chlapcovi, začala kričať, snažila sa z celých síl vymaniť z pút, no nemala žiadnu šancu. Poznám ten pocit. Čím dlhšie s ním žijem, tým viac som presvedčený, že nikto z nás nemal šancu už od okamihu, keď sa vzduch nasýtil plameňmi.

Jeden z nových mi ho pomohol odvieť ďalej do lesa. Panovalo tu mŕtvolné ticho. Dokonca aj chlapec mlčal. Zásobu slz si vyčerpал už počas minulej noci.

„Chodte preč, spravím to sám.“

Muž sa pobavene uškrnul.

„Chcem sa pozerieť.“

Zmocnilo sa ma zúfalstvo. Vo vnútri duše som si nahováral, že by som dokázal prekonať sám seba a pustiť ho na slobodu, riskovať život. Možno som zbytočne klamal sám seba, musel som sa však zastaviť a poriadne sa nadýchnuť.

Dole chlapcovými nohami sa spustil prúd teplého moču. Jasnomodrými očami, takými podobnými očiam môjho syna, sa pozrel cezo mňa do dialky.

„Patrik, prepáč,“ zamumlal som k tmavému nebu.

Jediným chirurgicky presným pohybom som chlapcovi prerazil hrdlo. Zachytil som jeho pád a môj spoločník priložil jeho hlavu k starému otrepanému hrncu, aby zachytil teplú vytekajúcu krv.

Vtedy som pochopil, že v tomto pekle je možné umrieť nekonečne veľa krát.

O autorovi:

Narodil sa v Košiciach, v súčasnosti žije s rodinou v Bruseli. Je pravidelným prispievateľom do Ceny Fantázie, jeho poviedky boli v rokoch 2009 a 2016 zaradené aj do zborníka tejto súťaže.

Martin Pitorák

My o poviedke:

Postapokalyptické prostredie v rozvinutom štádiu po apokalypse. Krajina, aj ľudia sú zdivočení, zvieratá nie sú, lebo nie sú. Ako sa príbeh posúva, pribúda ťažoba a zomiera nádej. V krutom a márnom boji o jedlo a prežitie sa poviedka ponáša na McCarthyho Cestu. Podobnosti sa zvyšujú vzhľadom hlavného hrdinu so synom, rozdiel tu však je... Do samého konca dúfate, že azda predsa len. A tým, že dúfate, dychtivo čítate až do konca. Táto poviedka to mohla pokojne dotiahnuť aj vyššie.

Lucia Lackovičová
